

Književnost.

Knjižnica za mladino. 5. snopič tega prekoristnega zbornika prinaša to-le vsebino: „Dva sveta večera“. Češki spisal František Hrnčíř. Poslovenil V. P. — „Sneženi plaz v Alpah.“ Češki spisal František Hrnčíř. Poslovenil V. P. — „Milutin Vidovič.“ Spisal František Frisch. Poslovenil Janko Leban. — „Rejenček Štepanek.“ Po nemškem posnela Ljutomerska. — „Babičina povest.“ Po nemškem posnela Ljutomerska. — „Nekdanja jezerska naselbina pri Ljubljani.“ Češki spisal Klement Čermak. Poslovenil S. G. ml. — Snopič za rožnik izostane, ker izide koncem mal. srpana dvojnati snopič št. 6.—7. z raznovrstnimi pripovedkami dveh znamenitih čeških pisateljic Eliška Krasnoborská in Bogomila Klimšová. (Več prihodnjč. Uredn.)

Zbrane pesmi. Zložil Anton Funtek. — Te krasne, v vsakem oziru dovršene pesmi so izišle v dvojnatem snopiču „Slovanske knjižnice“ št. 39. in 40., ki je lično natisnen. Ta snopič je posvečen Ljubljani, ne razdejeni, marveč obnovljeni. Cena 50 kr., za naročnike 30 kr. Ako se prodá vsa zaloga, dobi Ljubljana 200 glđ.

Jugoslavjanski stenograf i glasnik prinaša v 5. številki zopet zelo zanimivo vsebino in krasne slike in sicer: Ljubljana po potresu (slika); Slovenska Lizbona (Stritar); Simon Gregorčič (s sliko) i. t. d. List prav toplo priporočamo vsem prijateljem stenografije in književnosti, ker se odlikuje po mnogovrstni vsebini, krasni obliki ter ceneni naročnini (5 kron). Izdaje ga A. Bezenšek v Plovdivu.

Naši dopisi.

Z Gorenjskega. Dne 16. malega travna t. l. obhajal je gospod Leopold Božič vrli nadučitelj, v Zireh 40 letnico svojega plodonosnega učiteljskega službovanja. Ob tej priliki zbralo se je nekaj gospodov tovarišev učiteljev in obitelj slavljenca, da mu svoja srčna čutila o tej slavnosti izrazijo. Počastil je g. slavljenca tudi g. veroučitelj Žirovski g. J. Cegnar. Slavnosti, ki se je skromno vršila, ne bom popisoval, ker to ni moj namen in je bila le bolj družinskega značaja. Opomniti mi je le, da so se vsi živeči otroci iz daljnih krajev obširne Avstrije sešli, da so svojemu osivilemu očetu čast in veselje skazali. Bilo jih je 11! Lepo število za skromno plačanega očeta in vendar je bil zelo ginjen, ko je videl vse čvrste in zdrave in kako so mu otročje svoje počutke izraževali. Gospod kapelan Cegnar napil je prekrasno napitnico g. slavljenca in celi obitelji, ki tako iskreno svojega očeta ljubi, da so nekateri otroci celo iz daljne Pešte in Dunaja in Pulja prihiteli veseliti se s svojim ljubljanim očetom. Pozabiti ne smem zdravice njegove 6 letne unukinje, ki je nas nazoče tako ganila, da so nekateri glasno ihteli. Kdo jo je naučil, ne vem povedati: bilo je krasno govorjeno. Tako so bili ginjeni, da so se solzili samega veselja, videvši sivega, a še vedno čvrstega očeta, kateri je vkljub mnogo prestanim britkostim še vedno krepak na duhu in telesu. Sedaj naj pa sledi popis njegovega službovanja odnosno delovanja na šolskem polji.

Službuje g. slavljenec v 8. kraji, torej 8. služba in sicer na svoji sedanji službi 20 let, kjer je v začetku moral mnogo neugodnega in hudega prestati, ker je bil on strogo natančen, a ljudstvo je šolo smatralo le za nekako reč brezpotrebno. Sedaj je v redu. Služboval je najprvo kot podučitelj na 4 razrednici v Vipavi s plačo 144 glđ. in potem kot učitelj na 1, 2 in 3 razrednicah, kjer je sedaj nadučitelj. Po službenih letih

je med aktivno služječimi deseti na Kranjskem, a na Notranjskem po službenih letih najstarejši učitelj. V logaškem okraji slušbuje 29 let, kjer je bil 12 let član c. kr. okr. šol. sveta in zastopnik učiteljstva in 3krat je bil voljen delegatom v deželno konferenco. Vso dobo službovanja svojega ni najmanje strahovalne kazni prejel, pač pa ima izvrstna spričevala o učiteljski sposobnosti.

Omenim naj še, da je g. jubilar vdbil mnogo častitek od gg. tovarišev, pismenih in ustunelih in še celo sodček izbornega Istrana mu je neki g. profesor, bivši njegov učenec in sedaj profesor in c. kr. okr. šol. nadzornik v Istri poslal, misleč si: „Kedor mnogo dela, potrebuje včasih kapljico rujnega vinca“. Da, potreboval bi ga, a za kaj ga kupiti pri tako mnogobrojni družini in pičli plači? in pri tem še dva dijaka v gimnaziji, katera ga skoraj polovico dohodkov njegovih staneta.

Tako sem v kratkih potezah popisal redko svečanost nadučitelja L. Božiča. Kot njegov stari in pravi prijatelj pa rečem: Bog živi još mnogaja leta osivelega ledino oratarja slovenskega in mu daj dočakati dobe, ko se bo slovenskemu učiteljstvu vsaj gmotno bolje godilo, kakor se je njemu godilo! Fiat!

A Požar.

Vestnik.

Osobne vesti. Profesor na ljubljanskem ženskem učiteljsišču g. Viktor Bežek je premeščen na žensko učiteljsišče v Gorico. — Vodja I. mestne ljudske šole v Ljubljani g. Andrej Žumer je imenovan okrajnim šolskim nadzornikom za kranjski in radovljski okraj.

Izpitni učne usposobljenosti za občne ljudske in meščanske šole v Ljubljani. Za izpite je bil odločen prvotno rok na dan 6. vel. travna t. l. Radi potresa se je moral preložiti na dan 10. rožnika. Oglasilo se je vsega 19 kandidatov oziroma kandidatinj. Dva sta se obrnila še v roku meseca vel. travna do komisije v Maribor, dva sta pa odstopila še pred izpitom. Usposobljenost je zadobilo 15 kandidatov in kandidatinj in sicer a) za občne ljudske šole s slovenskim in nemškim učenim jezikom: g. Benedičič Ivan, gđc. Janžar Ana, g. Jelenc Tomaž, gospa Lesnika roj. Kovač, g. Pretnar Friderik, g. Skulj Fran. b) Za meščanske šole z nemškim in slovenskim učenim jezikom: g. Bernot Ivan (II. skup.), g. Finšger Fran (II. skup. z odliko) gđc. Šmitik Frančiška (II. skup.), g. Sitsch Albert (III. skup.) in č. sestra Eleonora Mantuani (I. skup.). c) Za francoščino z nemškim učenim jezikom: gospodične Dolinar Marija, Fava Alfonza, Meyer Emilija (z odliko) in Schwarz Bianca.

Naznanilo. Onim p. n. gospodom učiteljem, ki so usposobljeni za pouk na obč. ljudskih ali meščanskih šolah z jednim učenim jezikom, pa želijo zadobiti si učno usposobljenost še z drugim učenim jezikom, naj služi na znanje, da tak izpit ne spada med „dopolnitvene preskušnje“. (Člen IV., točka 2. ministerskega ukaza z dne 31. mal. srpana 1886. l. št. 6033, min. uk. l. 1886. št. 52, Heinz, Zbirka zak. in uk. o ljudskem šolstvu na Kranjskem, str. 383) ampak med „specijelne preskušnje“. (Člen V., točka 1. omenjenega ukaza Heinz, v omenjeni knjigi str. 385.) Pri tem izpitu je kandidatu torej dokazati z razpravo o pedagogičnem predmetu in z ustno preskušnjo, da ima drugi učni jezik tako v obče, kakor tudi z ozirom na dotično učno stvarino pismeno in ustno popolnoma v svoji oblasti. Po glasu te določbe mora spisati kandidat v drugem učenem jeziku pismeno nalogo in se mora dati izprašati tudi iz vseh predmetov za ljudsko šolo oziroma iz predmetov dotične skupine za meščansko šolo tudi ustmeno v tem drugem učenim jeziku.

Ravnateljstvo c. kr. izpraševalne komisije za občne ljudske in meščanske šole.

V Ljubljani, dne 15. rožnika 1895.

Naloge za izpite učne usposobljenosti meseca rožnika v Ljubljani. Za ljudske šole: Iz pedagogike, nemški: Schulgesundheitspflege, slovenski: Nadzorovanje v šoli.